

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

357

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 29. travnja 2008. godine, i na 17. sjednici Doma naroda, održanoj 15. svibnja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

**O POLJOPRIVREDI, PREHRANI I RURALNOM
RAZVOJU BOSNE I HERCEGOVINE**

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

**Članak 1.
(Predmet)**

(1) Ciljevi ovoga Zakona su:

- a) utvrditi okvir za institucionalne strukture, nadležnosti, odgovornosti, izvještajne linije, propise, koordinacijske mehanizme, procese konzultacija, prava, obveze i provođenje mjera na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH) koje su uključene u razvijanje sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- b) utvrditi okvir i mehanizme za jačanje konkurentnosti, kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te primjenu standarda potrebnih za ostvarivanje dinamičnijeg razvoja u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- c) utvrditi okvir i mehanizme potrebne za pripremu pridruživanja i ulaska u Europsku uniju (u daljnjem tekstu: EU) i ispuniti sve obveze određene međunarodnim sporazumima u vezi sa sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja u BiH;

d) utvrdi okvir za osiguravanje usklađenosti sektorskih strategija i agroekonomskih politika, posebnih provedbenih mjera i procedura za koordinirani razvoj sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;

e) utvrditi okvirne ciljeve sektora poljoprivrede i ruralnog razvoja i definirati okvirne mjere potrebne za njihovo ostvarenje.

- (2) Ovim se Zakonom uređuju: definicije termina koje će se rabiti u sektorskim propisima, ciljevi, načela, mehanizmi razvojnih politika u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, strukture i nadležnosti na svim razinama vlasti, strukture i službe institucionalne potpore, njihove uloge i veze, mehanizme za praćenje i ocjenu, te upravni i inspeksijski nadzor.

**Članak 2.
(Opseg sektora)**

Sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja obuhvaća:

- a) poljoprivredu i prehranu (primarnu proizvodnju, preradu i distribuciju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda);
- b) ruralni razvoj;
- c) šumarstvo i proizvode šumarstva (u području integracija u EU);
- d) ribarstvo i riblje proizvode;
- e) vodoprivredu (u području poljoprivrede i ruralnog razvoja);
- f) poljoprivrednu mehanizaciju, opremu i objekte;
- g) poljoprivredno zemljište;
- h) agrokoliš;
- i) trgovinu poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (unutarnja i vanjska);
- j) veterinarstvo i zdravlje životinja (živa stoka);

k) zdravlje i zaštitu bilja.

Članak 3.

(Značenje pojedinih izraza)

Izrazi rabljeni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) *poljoprivredni proizvod* podrazumijeva proizvode biljne proizvodnje, stočarstva i ribarstva, te proizvode prvog stupnja njihove prerade. Lista poljoprivrednih proizvoda dana je u Aneksu I, koji je sastavni dio ovoga Zakona;
- b) *poljoprivredna djelatnost* podrazumijeva gospodarsku djelatnost koja obuhvaća biljnu i stočarsku proizvodnju i s njima povezane uslužne djelatnosti, sukladno standardnoj klasifikaciji djelatnosti u BiH, te očuvanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju;
- c) *poljoprivredno gospodarstvo* podrazumijeva proizvodnu jedinicu, s tehničkog i gospodarskog gledišta, kojom se jednoobrazno upravlja i koja se bavi proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda; ili znači zemljište koje se više ne koristi za proizvodnju, u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju. Gospodarstvo se može baviti i drugim dodatnim (nepoljoprivrednim) proizvodnim i uslužnim djelatnostima;
- d) *nositelj poljoprivrednog gospodarstva* podrazumijeva fizičku ili pravnu osobu ili skupinu fizičkih i pravnih osoba, sukladno statusu koji ima skupina i njezini članovi prema zakonima u BiH, a čije se gospodarstvo nalazi na teritoriju BiH, te obavlja poljoprivrednu djelatnost i registrirano je u Registru poljoprivrednih gospodarstava kao nositelj gospodarstva.
- e) *agrokoliš* podrazumijeva metode poljoprivredne proizvodnje sukladne načelima zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša, krajolika i njegovih obilježja, prirodnih resursa, zemljišta i genetske raznolikosti;
- f) *poljoprivredni otpad* podrazumijeva svaku tvar koju poljoprivredni proizvođač odlaže ili namjerava ili je obvezan odložiti. Pod tim se ne podrazumijevaju fekalne tvari, slama i ostale prirodne bezopasne tvari iz poljoprivredne proizvodnje koje se dalje rabe u poljoprivrednoj proizvodnji ili za proizvodnju energije iz biomase koja se dobiva u procesima i po metodama koje ne štete okolišu i ne ugrožavaju zdravlje ljudi;
- g) *održivi razvoj* podrazumijeva razvoj koji uz zadovoljenje potreba sadašnjih naraštaja ne ugrožava mogućnosti budućih da zadovolje svoje potrebe. To uključuje ograničenje uporabe resursa i proizvodnje otpada na razinu koja neće narušiti stabilnost i kvalitetu ekološkog sustava;
- h) *ruralni razvoj* podrazumijeva skup politika, mjera i aktivnosti kojima je cilj sveobuhvatan ekonomski, socijalni i kulturni napredak stanovništva ruralnih područja i koje se planiraju i provode uz uvažavanje načela održiva razvoja i očuvanja i poboljšanja kvalitete okoliša;
- i) *plan ruralnog razvoja* podrazumijeva niz mjera kojima je cilj povećanje konkurentnosti poljoprivrede i šumarstva; poboljšanje kvalitete okoliša i sela; poticanje raznolikosti (diverzifikacije) gospodarskih aktivnosti i poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima;
- j) *ribarstvo* podrazumijeva djelatnosti koje obuhvaćaju uzgoj, zaštitu, ribolov, promet i korištenje ribe i riblje ikre, rakova, školjki i mekušaca te drugih životinja u ribolovnim vodama;
- k) *organski proizvod* podrazumijeva poljoprivredni proizvod proizveden prema načelima organske poljoprivredne proizvodnje, koji uključuju posebne metode organske proizvodnje na poljoprivrednom gospodarstvu, kao i djelatnosti uključene u daljnju preradu, pakiranje i označavanje proizvoda sukladno ciljevima, načelima i pravilima određenim zakonom;
- l) *poljoprivredno-prehrambeno poduzetništvo* podrazumijeva svaku djelatnost bez obzira je li profitna ili ne te poduzima li je privatni ili javni subjekt obavljajući bilo koju djelatnost u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- m) *prehrana* podrazumijeva pristup i raspoloživost visokokvalitetne i zdravstveno ispravne hrane, odnosno svake tvari ili proizvoda prerađenog, djelomično prerađenog ili neprerađenog, a namijenjenog konzumiranju ljudi ili se može očekivati da će ga konzumirati ljudi i odnosi se na sve proizvode agroindustrijskog kompleksa, od njive do trpeze;
- n) *autothona vrsta i pasmine životinja* podrazumijeva skup životinja iste vrste, koje se zbog zajedničkog podrijetla i prilagodbe specifičnim životnim prilikama međusobno podudaraju u važnim i bitnim pasminskim oznakama i svojstvima, morfološkim i fiziološkim. Ta svojstva životinje jedne pasminske skupine moraju sigurno prenositi na svoje potomstvo;
- o) *tradicionalna proizvodnja i tradicionalni proizvod na bazi biljnih i animalnih komponenta* podrazumijeva proizvodnju biljnih, životinjskih i proizvoda na bazi bilja i animalnih supstancija koja se, u odnosu na konvencionalnu proizvodnju, razlikuje po načinu proizvodnog procesa, a u skladu s dobrom proizvođačkom praksom i bez obzira na mjesto podrijetla. Tradicionalni proizvod je proizvod koji, u odnosu na slične proizvode iste kategorije, ima značajke koje ga razlikuju od ostalih konvencionalnih proizvoda, bez obzira na mjesto podrijetla. Tradicionalan proizvod mora biti sačinjen od tradicionalne sirovine ili imati tradicionalan sastav ili tradicionalan način proizvodnje i/ili prerade;
- p) *sljedivost (mogućnost praćenja)* je mogućnost ulaženja u trag hrani, hrani za životinje, životinji koja proizvodi hranu, odnosno služi za proizvodnju hrane, sirovini ili tvari namijenjenoj za ugrađivanje ili se očekuje da će biti ugrađena u hranu ili hranu za životinje, kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije.

POGLAVLJE II. CILJEVI I MJERE POLITIKE POLJOPRIVREDE, PREHRANE I RURALNOG RAZVOJA U BIH

Članak 4.

(Okvirni sektorski ciljevi u BiH)

- (1) Ciljevi sektorske politike BiH su:
- a) aktiviranje neiskorištenih prirodnih i ljudskih resursa, razvoj održiva, konkurentnog i dinamičnog sektora poljoprivrede, šumarstva i prehrane;

- b) povećanje stupnja zadovoljenja potreba stanovništva vlastitom hranom i zamjena uvoza hrane domaćom proizvodnjom za koju postoje prirodni i drugi uvjeti za smanjenje vanjskotrgovinskog deficita poljoprivredno-prehrambenih proizvoda;
- c) osiguranje usklađivanja i integracije sektora u EU i globalno tržište;
- d) poticanje raznolikosti ekonomskih djelatnosti, porast zaposlenosti i općih uvjeta za ostvarenje prihoda i poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima;
- e) osiguranje pristupa i raspoloživosti visokokvalitetne, pristupačne i sigurne hrane;
- f) osiguranje racionalne uporabe i zaštite prirodnih resursa i biodiverziteta;
- g) omogućivanje primjerenog životnog standarda i pridonosenje stabilnosti poljoprivrednog dohotka i prehrambene sigurnosti stanovništva, koje se u što većoj mjeri podmiruje domaćim konkurentnim poljoprivrednim proizvodima.

Članak 5.

(Okvir za mjere politike u poljoprivredi i ruralnom razvoju)

- (1) Mjere potpore za poljoprivredu i ruralni razvoj u BiH bit će postupno prilagođavane na svim razinama vlasti, radi usklađivanja s vrstama mjera u EU. Mjere se, u širem smislu, svrstavaju u sljedeće kategorije:
 - a) mjere politike za potporu poljoprivrednih tržišta,
 - b) mjere politike ruralnog razvoja.
- (2) Mjere politike za potporu poljoprivrednih tržišta okvirno se dijele u sljedeće skupine:
 - a) *mjere za poboljšanje kvalitete* - uključuju određene proizvode za koje BiH ima konkurentsku prednost u području proizvodnje, prerade i trgovine tim proizvodima,
 - b) *mjere izravne potpore poljoprivrednim gospodarstvima* - uključuju plaćanja po hektaru i/ili po grlu (u vezi s mjerama za povećanje poljoprivrednih gospodarstava i konkurentnosti),
 - c) *mjere vanjske trgovine* - sukladno međunarodnim trgovinskim sporazumima.
- (3) Mjere politike ruralnog razvoja dijele se u tri osnovne skupine, i to:
 - a) *mjere za porast konkurentnosti* - uključuju mjere za porast investicija u poljoprivredna gospodarstva i prehrambenu industriju, potporu službama za izobrazbu u sektoru, potporu ranom umirovljavanju, potporu mladim poljoprivrednicima, potporu razvoju infrastrukture u ruralnim područjima i ostale slične mjere vezane uz konkurentnost ruralnog područja,
 - b) *mjere za zaštitu ruralnog okoliša* - uključuju mjere za manje povoljna ruralna područja, potpora agrookolišnim programima, uključujući organsku proizvodnju, integralnu proizvodnju i okolišno prihvatljivu proizvodnju, potporu dobrobiti životinja i druge mjere u vezi s ruralnim okolišem,
 - c) *mjere za raznolikost djelatnosti u ruralnim područjima i mjere za poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima* - uključuju potporu dopunskim djelatnostima i nepoljoprivrednim uslugama, mjere za poboljšanje sela i očuvanje prirodnog i kulturnog naslijeđa u ruralnim područjima i s tim povezane mjere.

- (4) Podrobne mjere potpore i mehanizmi za njihovo provođenje određuju se sektorskim strategijama za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj u BiH i akcijskim planovima, kako je određeno čl. 7. i 12. ovoga Zakona.

Članak 6.

(Primjena okvirnih ciljeva i mjera)

- (1) Ciljevi i mjere određeni Poglavljem II. čl. 4. i 5. ovoga Zakona osiguravaju okvir za razvoj i provedbu svih sektorskih politika, propisa, programa i mjera koje se poduzimaju na svim razinama uprave u BiH.
- (2) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) odgovorno je za osiguranje usklađenosti svih sektorskih politika, propisa, programa i mjera koje se poduzimaju na svim razinama uprave u BiH s ovim okvirnim ciljevima i mjerama.

POGLAVLJE III. NADLEŽNOSTI NA SVIM RAZINAMA VLASTI U SEKTORU POLJOPRIVREDE, PREHRANE I RURALNOG RAZVOJA

Članak 7.

(Nadležnosti Ministarstva)

Nadležnosti Ministarstva:

- a) definira okvir agroekonomskih politika, u suradnji s nedležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH);
- b) osigurava efektivnu usklađenost, koordinaciju, provedbu i praćenje strategija u BiH i akcijskih planova za sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- c) donosi strategije kojima se osigurava:
 - 1) precizno utvrđivanje širih i posebnih ciljeva sektora,
 - 2) očekivani rezultati sektora (kriteriji za uspješno djelovanje), koji se utvrđuju na precizan, pouzdan i mjerljiv način,
 - 3) okvir za mjere politike i mehanizme za provedbu,
 - 4) mehanizmi za praćenje i ocjenu, uključujući utvrđivanje mjera za uspješnost, indikatore, institucije odgovorne za prikupljanje podataka i procedure za ocjenjivanje;
- d) redovito (najmanje jednom godišnje) prati i ocjenjuje provedbu strategija i ocjenjuje pojedinačne agroekonomske politike, njihovu efektivnost i djelotvornost, kao i njihov doprinos sveukupnim ciljevima sektora, financijskim i ekonomskim, te pruža smjernice za usklađivanje mjera, sukladno rezultatima takvih analiza;
- e) koordinira svim instrumentima politike kako bi se osigurala usklađenost strategija sektora u BiH i odgovarajućih međunarodnih sporazuma;
- f) redovito revidira i ažurira strategije BiH i akcijske planove (i/ili sukladno ciklusima politike EU) uz potpunu konzultaciju i dogovor s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH te drugim odgovarajućim institucijama;
- g) osigurava usklađenost i koordinaciju sektorskih programa, zakona, propisa i mjera potrebnih za pregovaranje i ispunjavanje odgovarajućih međunarodnih obveza, uključujući sve nužne uvjete u vezi s europskim integracijama na svim razinama vlasti;
- h) osigurava uspostavu i koordinaciju svih potrebnih institucija i drugih tijela, koordinira potrebne razvojne

- mjere i procedure za ispunjavanje međunarodnih obveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH i njihovo usklađivanje i integriranje u EU;
- i) osigurava uspostavu i razvoj potrebnih mehanizama za konzultacije, komunikaciju, koordinaciju i suradnju s vlastima na svim razinama relevantnim za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
 - j) osigurava promicanje i širenje znanstvenih saznanja i inovativnih praksi za sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH, u suradnji sa svim ostalim relevantnim tijelima;
 - k) osigurava ispunjenje, dosljednost i obuhvatnost svih obveza izvješćivanja prema međunarodnim sporazumima i domaćim zakonima i propisima, a u vezi sa sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
 - l) osigurava pripremu godišnjih izvješća o stanju u sektoru;
 - m) osigurava efektivnu koordinaciju svih inspekcijskih službi u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
 - n) usmjerava i nadzire rad Ureda za veterinarstvo BiH, Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja i Uprave za usklađivanje sustava plaćanja, čija se prava i obveze određuju zakonima i drugim propisima;
 - o) osigurava koordinaciju s Agencijom za sigurnost hrane BiH, kako je određeno člankom 11. ovoga Zakona.

Članak 8.

(Nadležnosti entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH)

Nadležnosti entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH:

- a) odgovorna su za definiranje, upravljanje i provedbu posebnih sektorskih strategija, agroekonomskih politika, programa i mjera na teritorijima entiteta i Brčko Distrikta BiH i izvršavanje svih zakonodavnih, upravnih i drugih zadaća u vezi s efektivnim upravljanjem u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- b) odgovorni su za osiguranje usklađenosti svojih strategija, akcijskih planova, politika, programa, zakona i drugih propisa, sukladno utvrđenim okvirima BiH;
- c) poduzimaju sve radnje i osiguravaju uspostavu i efektivno djelovanje svih potrebnih mehanizama za efektivnu provedbu strategija BiH i zakona u utvrđenim vremenskim rokovima;
- d) podupiru Ministarstvo u provođenju efektivnog praćenja i ocjene provedbe strategija i ocjenjuju pojedinačne politike, njihovu efektivnost i djelotvornost, kao i njihov doprinos sveukupnim finansijskim i ekonomskim ciljevima sektora, te usklađuju mjere politike s rezultatima analiza i preporuka;
- e) podupiru razvijanje svih potrebnih institucija i drugih tijela kako bi osigurali ispunjavanje međunarodnih obveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja te njihovo usklađivanje i integriranje u EU;
- f) podupiru i aktivno sudjeluju u uspostavi i razvoju potrebnih mehanizama za konzultacije, komunikaciju, koordinaciju i suradnju sa svim razinama vlasti relevantnim za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
- g) podupiru i aktivno pridonose ispunjavanju, dosljednosti i obuhvatnosti svih obveza izvješćivanja prema međunarodnim sporazumima, domaćim zakonima i drugim propisima, a glede onoga što se odnosi na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
- h) podupiru i pomažu Ministarstvu u osiguravanju jedinstvene primjene procedure rada i mjera u upravnom i inspekcijskom nadzoru sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- i) pružaju informacije kako bi podržali pripremu godišnjeg izvješća BiH, sukladno vremenskom rasporedu Ministarstva, i udovoljavaju zahtjevima za informacijama kako bi podržali međunarodne obveze BiH u izvješćivanju.

Članak 9.

(Nadležnosti kantona i općina)

Nadležnosti kantona i općina:

- a) osiguravaju efektivno usklađivanje, koordinaciju, provedbu i praćenje strategija, agroekonomskih politika, programa i proračunskih planova, sukladno strateškim okvirima i operativnim planovima BiH i entiteta;
- b) podupiru konzultativni proces za razvijanje sektorskih strategija i akcijskih planova osiguranjem sudjelovanja u određenim radnim timovima i aktivnim sudjelovanjem u javnim raspravama;
- c) osiguravaju sve potrebne informacije za djelovanje sustava praćenja i ocjenjivanja BiH, kao i korištenje prikupljenih podataka za unapređenje procesa godišnjeg planiranja i provedbe politika;
- d) godišnje prilagodavaju i redefinišu mjere politike/programa, sukladno nalazima sustava praćenja i ocjenjivanja BiH;
- e) osiguravaju efektivnu i djelotvornu koordinaciju i suradnju sa svim institucijama odgovornim za upravljanje sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, uključujući i Savjetodavno vijeće određeno članom 18. ovoga Zakona i druge relevantne institucije;
- f) osiguravaju da poduzete akcije prati jasan konzultativni proces i javnost rada;
- g) pripremaju i dostavljaju nadležnim entitetskim tijelima godišnja izvješća o uspješnosti djelovanja agroekonomskih politika, ocjenu njihova utjecaja na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kako bi podržali sustav praćenja i ocjenjivanja BiH, sukladno svim zahtjevima.

Članak 10.

(Upravne organizacije u sastavu Ministarstva)

- (1) Upravne organizacije u sastavu Ministarstva su:
 - a) Ured za veterinarstvo BiH,
 - b) Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,
 - c) Ured za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja.
- (2) Ministarstvo utvrđuje jasne mehanizme za koordinaciju, smjernice i procedure za izvješćivanje za sve upravne organizacije u sastavu Ministarstva, a sukladno najboljim praksama EU, osiguravajući da upravne organizacije ostanu

glavne sastavnice za svrhe vanjskog izvješćivanja, na način propisan zakonom.

- (3) Ministarstvo uspostavlja efektivne mehanizme za suradnju i koordinaciju svih institucija koje pružaju usluge podrške upravnim organizacijama sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja u sastavu Ministarstva.
- (4) Ministarstvo koordinira i sudjeluje u razvijanju:
 - a) sveukupnih politika za odgovarajući sektor u kojem djeluju upravne organizacije,
 - b) novih propisa i provedbenih akata, a sukladno ispunjavanju obveza prema zahtjevima EU u područjima u kojima djeluju upravne organizacije.

Članak 11.

(Agencija za sigurnost hrane BiH i politika prehrane)

- (1) Ministarstvo sudjeluje u izradi tehničkih i drugih propisa u području sigurnosti hrane, zajedno s relevantnim institucijama odgovornim za upravljanje politikama iz područja zdravstva u BiH, a kojima koordinira Agencija za sigurnost hrane BiH (u daljnjem tekstu: Agencija), sukladno svojim nadležnostima određenim Zakonom o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04).
- (2) Ministarstvo daje podršku subjektima u poslovanju s hranom kako bi se osposobili za ispunjavanje uvjeta određenih Poglavljem VII. Zakona o hrani - Obveze subjekata u poslovanju s hranom.
- (3) Ministarstvo sudjeluje u upravljanju rizikom i upravljanju krizama kao dio integrirane mreže organizacija, kojom koordinira Agencija, a koje djeluju u području sigurnosti hrane kako je propisano člankom 54.1.h) Zakona o hrani.
- (4) Ministarstvo, Agencija i druga nadležna ministarstva, u konzultacijama s ostalim relevantnim organizacijama, nadležni su za zajedničku pripremu i podnošenje prijedloga za osiguranje postupnog razdvajanja nadležnosti za upravljanje rizikom i procjenu rizika za sigurnost hrane na državnoj razini te vremenski okvir za provedbu.

Članak 12.

(Ruralni razvoj)

- (1) Osnove za realiziranje politike ruralnog razvoja BiH određuju se Strateškim planom ruralnog razvoja BiH (u daljnjem tekstu: Strateški plan BiH).
- (2) Strateškim planom BiH utvrđuju se ciljevi ruralnog razvoja, identificiraju programi, mjere i druge aktivnosti za postizanje tih ciljeva, uspostavljaju se mehanizmi za praćenje i ocjenjivanje, te okvirno utvrđuju potrebna financijska sredstva i procedure za njihovo korištenje. Strateški plan BiH osnova je za usmjeravanje svih planova i programa ruralnog razvoja donesenih na svim razinama vlasti u BiH.
- (3) Ministarstvo donosi odluku o pristupanju izradi Strateškog plana BiH. Nacrt Strateškog plana BiH izrađuje međuresorno povjerenstvo, čiji sastav određuje Ministarstvo i relevantna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH.
- (4) Na prijedlog Vijeća ministara, Parlamentarna skupština BiH usvaja Strateški plan BiH za razdoblje od najviše sedam godina.
- (5) Ministarstvo priprema i jednom godišnje izvješćuje Parlamentarnu skupštinu BiH o realizaciji Strateškog plana BiH.
- (6) Nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH pripremaju programe ruralnog razvoja i dostavljaju ih na usvajanje zakonodavnim, entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH.

Programi ruralnog razvoja entiteta i Brčko Distrikta BiH trebaju biti usuglašeni sa Strateškim planom BiH.

- (7) Entiteti i Brčko Distrikt BiH svojim programima ruralnog razvoja utvrđuju prioritete, opsege i mehanizme za financiranje programa ruralnog razvoja, a na temelju planiranih i raspoloživih proračunskih i drugih sredstava i u suglasnosti sa Strateškim planom BiH.
- (8) Kantoni u Federaciji BiH, na temelju ovoga i drugih zakona, te sukladno raspoloživim proračunskim i drugim sredstvima, mogu pripremati, usvajati i realizirati programe ruralnog razvoja.
- (9) Jedinice lokalne samouprave, na temelju ovoga i drugih relevantnih zakona, mogu planirati i, sukladno raspoloživim proračunskim i drugim sredstvima, realizirati projekte i mjere ruralnog razvoja.
- (10) Sve razine vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi, programi, projekti i mjere ruralnog razvoja odgovorne su za utvrđivanje regulatornih i operativnih mehanizama za odobravanje, realizaciju, nadzor nad realizacijom i izvješćivanje o realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
- (11) Sve razine vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi ruralnog razvoja obvezni su, na zahtjev Ministarstva, surađivati i osiguravati informacije o planiranim i realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
- (12) Ministarstvo osigurava da su sve odluke u vezi s planiranjem na svim razinama vlasti donesene u dogovoru, koordinaciji i suradnji, te uz aktivno sudjelovanje predstavnika svih odgovornih institucija i zainteresiranih strana uključenih u ruralni razvoj, a sukladno dobrim praksama EU.
- (13) S ciljem osiguranja efektivne usklađenosti i koordinacije u provedbi Strateškog plana BiH, Ministarstvo će uspostaviti organizacijsku jedinicu za koordinaciju ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Jedinica ruralnog razvoja), koja obavlja sljedeće poslove:
 - a) koordinira, prikuplja, grupira i objedinjuje podatke o aktualnom stanju ruralnih područja u BiH;
 - b) koordinira, kreira specifične mjere ruralnog razvoja potrebne za osiguranje efektivne provedbe Strateškog plana BiH;
 - c) osigurava potporu i smjernice svim razinama uprave u razvoju integriranih programa ruralnog razvoja korištenjem metode sudioništva u planiranju, sukladno dobrim praksama EU, a u suglasnosti sa Strateškim planom BiH;
 - d) pruža podršku u planiranju okvirnih proračuna za programe ruralnog razvoja, čija sredstva se osiguravaju od strane međunarodne zajednice u BiH i korisnici programa ruralnog razvoja;
 - e) razvija procedure za ocjenu, odobravanje, plaćanje i nadzor u vezi s posebnim mjerama ruralnog razvoja, u suradnji s Uredom za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja;
 - f) pruža podršku nižim razinama vlasti u koordinaciji dogovorenih programa ruralnog razvoja s drugim ministarstvima i ostalim zainteresiranim stranama;
 - g) razvija i provodi efektivni sustav praćenja i ocjenjivanja programa ruralnog razvoja, uključujući Komitet za praćenje ruralnog razvoja BiH i osigurava službu tajništva za podršku njegovu funkcioniranju;

- h) u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, priprema i osigurava sva relevantna izvješća o napretku u provedbi Strateškog plana BiH i povezanih programa na svim razinama vlasti, koja proizilaze iz međunarodnih obveza.

Članak 13.

(Odgovornost i obveze u usklađivanju sustava plaćanja)

- (1) Radi osiguranja usklađenosti sustava plaćanja koje obavljaju nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH, u svrhu podrške mjerama politike u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo je odgovorno za dosljednost, transparentnost i koordinaciju sustava plaćanja.
- (2) Radi jačanja i usklađivanja postojećih sustava plaćanja, praksi i procedura u entitetima i Brčko Distriktu BiH, Ministarstvo izvršava sljedeće zadatke:
 - a) u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, razvija pravni okvir za uspostavu i razvoj institucionalnih struktura za potporu u provođenju mjera politike i privlačenja sredstava EU te sredstava iz drugih međunarodnih fondova;
 - b) uspostavlja jedinstvene prakse i procedure funkcija odobravanja, izvršenja i računovodstvenih transakcija u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, koje će biti primijenjene u entitetima i Brčko Distriktu BiH;
 - c) usuglašava sustav upravnog nadzora, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, koji će osigurati transparentnost i dostupnost podataka o svim mjerama potpore i isplata;
 - d) u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, uspostavlja nadzorne funkcije;
 - e) promiče ujednačenu primjenu procedura za isplate i zahtjeve na svim razinama, a koje su usklađene s pravilima EU;
 - f) kordinira obuku osoblja na svim razinama radi osiguranja jedinstvene primjene procedura i pravilno provođenje mjera;
 - g) pruža pomoć u uspostavi registara iz članka 14. ovoga Zakona i drugih evidencija te koordinira radom odgovarajućih službi tehničkih timova na svim razinama u svrhu konzistentne primjene sustava referentne registracije i sustava skladištenja podataka u sklopu sveobuhvatnog tehničkog okvira;
 - h) ostvaruje komunikaciju s platnim organizacijama i drugim unutarnjim i vanjskim tijelima glede procedura i razmjene podataka u statističke i druge svrhe po zahtjevu;
 - i) uspostavlja efektivni usklađeni sustav praćenja i ocjenjivanja, sukladno najboljoj europskoj praksi;
 - j) utvrđuje i pomaže razvoju drugih relevantnih službi, s ciljem promicanja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
 - k) utvrđuje i pomaže razvijanje i provođenje mjera uvozno-izvoznog režima i intervencije na tržištu.

Članak 14.

(Registri)

- (1) Radi provođenja mjera za pružanje podrške razvijanju sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kao i za potrebe planiranja i analiza u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo koordinira uspostavom i razvijanjem jedinstvenih registara, a provode

ih nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH, sukladno zahtjevima Europske unije, kako slijedi:

- a) *Registar poljoprivrednih gospodarstava BiH* - ovim Registrom uvodi se sustav za identifikaciju podnositelja zahtjeva za sredstva potpore. Ovim Registrom također će biti osigurana ključna referencija u sustavu Registra identifikiranja životinja uspostavom utvrđenog i jedinstvenog sustava za evidentiranje identiteta svakog poljoprivrednog proizvođača koji podnese zahtjev za potporu;
 - b) *Registar klijenata BiH* - ovim se Registrom evidentira identitet i registriraju osobe koje ostvaruju pravo na sredstva iz mjera potpore ili druge vladine usluge. On će sadržavati evidenciju svih pravnih i fizičkih osoba koje su primatelji sredstava potpore u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju iz proračunskih sredstava BiH. Ovom su evidencijom obuhvaćeni trgovci, uvoznici, izvoznici i prerađivači poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
 - c) *Registar identifikiranja životinja BiH* - ovaj se Registar odnosi na sustav identifikiranja i registriranja životinja, a primarno goveda, sitne stoke i drugih životinja, koristeći Registar poljoprivrednih gospodarstava kao ključnu referenciju za osiguranje jedinstvenog sustava identifikiranja životinja;
 - d) *Sustav identifikiranja zemljišnih parcela BiH* - ovim se Registrom osigurava jedinstveni identifikacijski sustav poljoprivrednih zemljišnih parcela i evidentira njihov zemljišni položaj, veličina, granice i druge relevantne informacije.
- (2) Vijeće ministara BiH, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, propisuje procedure za upis, održavanje i brisanje podataka iz registara iz stavka (1) ovoga članka.
 - (3) Osim navedenih registara iz stavka (1) ovoga članka, mogu se voditi drugi registri i evidencije sukladni ovome Zakonu i drugim propisima.
 - (4) Osnovica za vođenje registara i evidencija te njihovo povezivanje je jedinstveni identifikacijski broj koji je obavezan za sve registre i evidencije iz stavka (1) ovoga članka. Strukturu jedinstvenog identifikacijskog broja propisuje Vijeće ministara BiH.
 - (5) Upis u registre obavezan je za sve fizičke i pravne osobe koje žele ostvarivati korist od mjera potpore i drugih usluga u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja.
 - (6) Ministarstvo je odgovorno za osiguravanje koordinacije, usklađivanja i integracije registara, protok informacija, njihov međusobni odnos i povezanost te njihovo postupno usklađivanje sa zahtjevima EU. Svaku promjenu sustava, procesa i procedura za registracije odobrava ministar, u suradnji s entitetima i Brčko Distriktom BiH.

Članak 15.

(Baze podataka)

- (1) Ministarstvo je nadležno za uspostavu integriranog sustava baze podataka za povezivanje registarskih podataka i ostalih relevantnih informacijskih sustava radi osiguranja tehničke usuglašenosti postojećih i novih baza podataka, sukladno najboljim praksama EU.
- (2) Ministarstvo može zatražiti i koristiti postojeće izvore podataka dostupne na svim razinama vlasti, iz djelokruga rada javnih institucija i agencija te drugih ovlaštenih tijela. Te se informacije daju na raspolaganje besplatno, u

razumnom roku koji odredi Ministarstvo i relevantna institucija.

- (3) Ministarstvo će osigurati podatke iz svojih baza podataka, uključujući mape i planove, nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH te drugim ovlaštenim organizacijama i pružateljima javnih usluga, radi davanja podrške provođenju relevantnih mjera potpore, kao i drugim državnim tijelima ako su im potrebni podaci za izvršavanje zadataka određenih zakonom.

Članak 16.

(Statistike i informacije u poljoprivredi)

- (1) Ministarstvo uspostavlja Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi (u daljnjem tekstu: Odbor za KIP), koji je nadležan za:
- koordiniranje razvoja usklađenog i integriranog informacijskog sustava u poljoprivredi BiH, uz konzultacije nadležnih državnih, entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH;
 - koordiniranje postupnog uvođenja informacijskog sustava u poljoprivredi, sukladno EU, koji uključuje, ali se ne ograničava na: popis u poljoprivredi BiH, Mrežu računovodstvenih podataka BiH (u daljnjem tekstu: MRP) i Komitet za praćenje MRP-a, Poljoprivredni tržišni informacijski servis te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije;
 - koordiniranje između različitih struktura koje rade na statističkim pitanjima u poljoprivredi i službama informiranja na svim razinama;
 - uspostavu, koordiniranje i određivanje odgovornosti posebnih tehničkih radnih skupina radi davanja podrške radu Odbora za KIP;
 - davanje suglasnosti i koordiniranje ugovorenih usluga koje pružaju treće osobe, na zahtjev, a radi davanja podrške funkcioniranju Odbora za KIP;
 - nadgledanje efektivnosti u pružanju, praćenju i ocjenjivanju ugovorenih usluga, na zahtjev;
 - koordiniranje s Agencijom za statistiku BiH i EUROSTAT-om u razvijanju informacijskih sustava u sektoru;
 - usklađivanje rada s drugim aktivnostima (projektima i programima) u poljoprivredi i statistici, na zahtjev;
 - uspostava i osiguravanje korištenja zajedničkih standarda i metodologija za prikupljanje statističkih podataka, te njihovo objedinjavanje i širenje, uključujući redovito publiciranje, na svim razinama uprave, u suradnji sa svim nadležnim tijelima;
 - pripremu i redovitu dostavu izvješća svim relevantnim tijelima o radnim planovima Odbora za KIP, te o aktivnostima i rezultatima;
 - upravljanje Tajništvom Odbora za KIP, određenim stavkom (2) ovoga članka.
- (2) Ministarstvo uspostavlja Tajništvo Odbora za KIP, koje će biti nadležno za osiguravanje službe za podršku Odboru za KIP, čime mu se omogućuje ispunjavanje funkcije i obveza određenih stavkom (1) ovoga članka.
- (3) Ministarstvo osigurava sredstva za ispunjavanje funkcija Odbora za KIP i Tajništva određenih st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 17.

(Poljoprivredni tržišni informacijski servis)

- Ministarstvo, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH uspostavlja Poljoprivredni tržišni informacijski servis BiH (u daljnjem tekstu: PTIS).
- Ministar određuje strukturu i ustrojstvo PTIS-a, u svojstvu javnog servisa, te osigurava njegovo financiranje.
- PTIS je nadležan za prikupljanje, obradu i objavu podataka o količinama i cijenama određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, poljoprivrednog zemljišta na bh. i međunarodnom tržištu.
- Ministar utvrđuje reprezentativna tržišta za poljoprivredne i prehrambene proizvode te poljoprivredno zemljište, na temelju ekonomske i financijske važnosti robe u unutarnjoj i vanjskoj trgovini BiH.
- Nadležna državna, entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH obvezna su redovito dostavljati podatke PTIS-u u svrhu objedinjavanja reprezentativnih podataka za BiH, a sukladno EU i drugim međunarodnim zahtjevima, te u formatu pogodnom za razmjenu podataka s drugim zemljama.
- Ministar utvrđuje izvore javnih i privatnih informacija koje će biti unesene u PTIS, kao i obveze fizičkih i pravnih osoba za osiguravanje podataka, te odgovarajuću naknadu. Ministar također propisuje vrstu, opseg i učestalost dostave, prikupljanja i objave podataka.
- Obveze PTIS-a iz stavka (1) ovoga članka ne odnose se na obveze iz djelokruga Agencije za statistiku BiH.
- PTIS može naplaćivati naknadu za svoje usluge do one mjere do koje su konkurentni privatnim poduzećima. Ove naknade prihod su proračuna BiH.

POGLAVLJE IV. DRUGE RELEVANTNE INSTITUCIONALNE STRUKTURE I SLUŽBE UNUTAR SEKTORA

Članak 18.

(Savjetodavno vijeće)

- Radi osiguranja efektivnog mehanizama za konzultacije, sudjelovanja, koordinacije i legitimnosti donošenja odluka u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, osniva se Savjetodavno vijeće, u svojstvu stručnoga tijela.
- Savjetodavno vijeće daje mišljenja, preporuke i savjete koje Ministarstvo razmatra.
- Savjetodavno vijeće broji 15 priznatih stručnjaka, uključujući predstavnike relevantnih znanstvenih institucija (šest), predstavnike privatnog poljoprivrednog sektora (tri), poljoprivredne industrije (dva), prehrambene industrije (dva) i nevladinih organizacija koje djeluju u sektoru (dva).
- Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva, uz suglasnost nadležnih entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH, imenuje članove Savjetodavnog vijeća na mandat od četiri godine.
- Ministarstvo je dužno osigurati uvjete za učinkovit rad Savjetodavnog vijeća, a prema planu njegova poslovanja.
- Zadaća Savjetodavnog vijeća:
 - uključuje se u raspravu o strategiji i politici sektora u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kojima se određuju vizija i misija sektora, te predlaže smjerove dugoročnog razvoja sektora;
 - savjetuje odgovorne institucije u vezi sa svim pitanjima koja zahtijevaju odluku o politici ili strateškim smjerovima sektora;

- c) daje mišljenja i preporuke za predložene propise, međunarodne sporazume i inicijative, te druga relevantna pitanja;
 - d) analizira sva izvješća specijaliziranih tijela iz ovoga Zakona, uključujući nalaze sustava praćenja i ocjenjivanja Ministarstva, određenih člankom 22. ovoga Zakona, i implikacije na predloženo preusmjeravanje mjera politike koje se primjenjuju u sektoru;
 - e) osigurava smjernice za definiranje prioriteta u istraživanju i stručnoj obuci u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
 - f) razvija smjernice za projekte i programe stručne obuke i istraživanja glede odabira, provođenja, praćenja i ocjenjivanja, sukladno sektorskim strategijama BiH.
- (7) Savjetodavno vijeće bit će odgovorno za osiguranje transparentnosti u donošenju odluka, uz konzultacije i njihovu dostupnost javnosti.
- (8) Savjetodavno vijeće obvezno je Ministarstvu podnositi polugodišnje i godišnje izvješće o radu, te da postupi po svim pitanjima koja zahtijeva Ministarstvo, Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH.

Članak 19.

(Savjetodavne službe u sektoru)

- (1) Ministarstvo uspostavlja mehanizme za koordiniranje i promicanje privatnih i javnih savjetodavnih službi na svim razinama vlasti, radi podržavanja provedbe mjera ruralnog razvoja te poljoprivrednih politika i programa diljem BiH.
- (2) Ministarstvo je odgovorno utvrditi standarde za sektor koji se odnose na kvalitetu usluga što ih pružaju savjetodavne službe i zaposlenici, radi osiguranja kvalitete usluga na svim razinama vlasti za davatelje savjetodavnih usluga, uključujući sustav njihove stalne izobrazbe i obuke te javnog priznavanja i evidentiranja.
- (3) Ministarstvo je odgovorno za organiziranje obuke savjetnika u području primjene jedinstvenih procedura za ispunjavanje zahtjeva za plaćanja, na način koji odredi Ured za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja, te za certificiranje savjetnika koji pružaju takve usluge poljoprivrednicima, na zahtjev.
- (4) Ministarstvo osigurava sve potrebne uvjete za primjenu sustava za pružanje kvalitetnih usluga, radi omogućivanja transparentnosti i sljedivosti, sukladno najboljim praksama EU.
- (5) Ministarstvo daje podršku politici razmjene tehnologije osiguranjem potrebnih uvjeta za organiziranje obveznih godišnjih ciklusa obuke i izobrazbe za davatelje savjetodavnih usluga.
- (6) Ministarstvo je odgovorno za osiguravanje uspostave elektroničkih resursa potrebnih za unapređenje razmjene tehnologije, ruralnog razvoja i poljoprivrednih savjetodavnih službi.
- (7) Ministarstvo je odgovorno za pripremu polugodišnjih izvješća o radu, radi davanja podrške razvijanju postojećih i novih službi te ispunjavanja obveza sustava praćenja i ocjenjivanja.

Članak 20.

(Referentni laboratoriji i druga tijela za testiranje)

- (1) Ministarstvo razvija detaljan plan za postupno razvijanje troškovno efektivnog i djelotvornog sustava referentnih laboratorija i drugih tijela za testiranje (u daljnjem tekstu: laboratorij), sukladno potrebama BiH i mogućnosti da

ispunjava obveze prema domaćim, međunarodnim i sporazumima s EU.

- (2) Ministarstvo ima pravo povjeriti određene zadatke laboratorijima izvan BiH, ako takvih nema u BiH.
- (3) Ministarstvo koordinira ovlašćivanje laboratorija u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, sukladno međunarodnim zahtjevima.
- (4) Ministarstvo utvrđuje procedure za suradnju i koordiniranje s laboratorijima, sukladno najboljim praksama iz EU.
- (5) Ministarstvo određuje minimalne zahtjeve glede kvalitete usluga koje pružaju laboratoriji i uvjeta koje moraju ispuniti kako bi dobili odobrenje za obavljanje određenih poslova.
- (6) Laboratoriji su odgovorni za osiguravanje efektivne suradnje, koordinacije i odobrenja svih institucija odgovornih za upravljanje sektorom, a posebice upravljanje rizikom i kriznim situacijama u području sigurnosti hrane i poljoprivrede.
- (7) Laboratoriji su odgovorni za pripremu polugodišnjih izvješća o radu i njihovo podnošenje Ministarstvu te za pružanje podrške u pripremi godišnjeg izvješća BiH, kao i za podršku sustavu praćenja i ocjenjivanja BiH, sukladno njihovim zahtjevima, precizno određenim smjernicama i vremenskom rasporedu.

Članak 21.

(Robne rezerve na entitetskoj i kantonalnoj razini)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za uspostavu veze s organizacijama koje upravljaju robnim rezervama na entitetskoj i kantonalnoj razini (u daljnjem tekstu: robne rezerve) i odgovorno je pružiti im pomoć u usklađivanju njihovih aktivnosti sa strategijama sektora u BiH.
- (2) Ministarstvo predlaže strateške smjernice za djelovanje robnih rezervi te procedure za koordinaciju, suradnju i provedbu politika intervencije i izvješćivanja, sukladno praksama politike EU.
- (3) Robne rezerve daju podršku u pripremi godišnjeg izvješća BiH i osiguravaju sve relevantne i tražene podatke Ministarstvu i sustavu praćenja i ocjenjivanja, a na temelju njihovih zahtjeva prema utvrđenom vremenskom okviru.
- (4) Robne rezerve osiguravaju transparentnost i sljedivost svakodnevnog rada, sukladno propisima BiH i dobrim praksama EU.

POGLAVLJE V. PRAĆENJE, OCJENJIVANJE I IZVJEŠĆIVANJE

Članak 22.

(Praćenje i ocjena)

- (1) Ministarstvo, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, uspostavlja sustav praćenja i ocjenjivanja BiH za sektor i slijedi smjernice i najbolje prakse EU kojima se progresivno uvodi Zajednički okvir za praćenje i ocjenjivanje EU.
- (2) Sustav praćenja i ocjenjivanja BiH omogućuje transparentan mehanizam za ocjenu utjecaja politika koje se provode na svim razinama vlasti glede njihove socijalne, finansijske i gospodarske učinkovitosti.
- (3) Rezultati ocjena pojedinačnih i ukupnih mjera politike bit će objavljivani i uključivat će preporuke o potrebi prilagodbe i unapređenja.
- (4) Na temelju izvješća o praćenju i ocjeni koji se daju odgovarajućim upravnim tijelima na njihov pregled i razmatranje, Ministarstvo i nadležno tijelo postići će

sporazum o prilagodbi koju je potrebno uvesti i o vremenskom rasporedu te prilagodbe.

Članak 23.

(Godišnja izvješća BiH u sektoru)

- (1) Ministarstvo sačinjava godišnje izvješće o stanju u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH za prethodnu godinu.
- (2) Izvješće je utemeljeno na prethodno dostavljenim izvješćima koje pripremaju nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH.
- (3) Ministarstvo dostavlja izvješće Vijeću ministara BiH na razmatranje, najkasnije do 30. svibnja tekuće godine, a Vijeće ministara BiH dostavlja ga na usvajanje Parlamentarnoj skupštini BiH, najkasnije do 30. lipnja tekuće godine.
- (4) Nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH obvezna su Ministarstvu dostavljati godišnja izvješća o sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, najkasnije do 30. ožujka tekuće godine.
- (5) Godišnje izvješće sadrži ocjenu stanja u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, mjere sektorske politike poduzete u prethodnoj godini te prijedlog i način provođenja mjera politike u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja za iduće razdoblje.
- (6) Godišnje izvješće izrađuje Ministarstvo ili pravna osoba ili ustanova koju za to ovlasti, sukladno propisima koje donosi ministar.
- (7) Godišnje izvješće o stanju u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja u prethodnoj godini objavljuje se u obliku službene publikacije Ministarstva.

POGLAVLJE VI. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 24.

(Upravni i inspekcijски nadzor)

- (1) Ministarstvo provodi upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, kao i upravni nadzor nad institucijama, ustanovama i organizacijama u obavljanju poslova određenih ovim Zakonom.
- (2) Inspekcijски nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provode nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH posredstvom nadležnih inspekcijских službi.
- (3) Ministarstvo, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, osigurava redovitu obuku inspektora i jedinstvenu primjenu procedura rada i mjera u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja sukladno zahtjevima za integracije u EU.
- (4) Inspekcijске službe za sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja nadležnih entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH surađuju s Ministarstvom, upravnim organizacijama u njegovu sastavu, kantonalnim službama, institutima i drugim organizacijama, te poljoprivrednim stručnjacima u BiH i inozemstvu.

POGLAVLJE VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(Rok za donošenje propisa i uspostavu institucija)

- (1) Ministarstvo je dužno u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izraditi strategije BiH i akcijske planove za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj, sukladno članku 7. ovoga Zakona.
- (2) Nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH te niže razine vlasti dužni su započeti usklađivanje svojih propisa u

sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja s ovim Zakonom i osigurati odgovarajuća sredstva, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

- (3) Ministarstvo i nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH, osim propisa predviđenih pojedinim člancima ovoga Zakona, mogu donijeti i druge propise potrebne za primjenu ovoga Zakona u roku od godinu dana.
- (4) Ministarstvo je dužno u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti podzakonske akte propisane ovim Zakonom.
- (5) Ministarstvo će uspostaviti organizacijske jedinice za koordinaciju informacija u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja te u sustavu praćenja i ocjenjivanja, kako je određeno ovim Zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Ministarstvo će, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, započeti uspostavu poljoprivrednog tržišnog informacijskog sustava u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (7) Ministarstvo će uspostaviti Savjetodavno vijeće u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ovoga Zakona.

Članak 26.

(Usklađivanje propisa)

Zakonski i podzakonski propisi koji se primjenjuju u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja bit će usklađeni s ovim Zakonom najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 194/08

15. svibnja 2008. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. Milorad Živković, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihčić, v. r.

PRILOG I.

LISTA

Broj u Briselskoj nomenklaturi	Opis proizvoda
Poglavlje 1.	Žive životinje
Poglavlje 2.	Meso i jestivi mesni otpaci
Poglavlje 3.	Riba, ljuskari i mekušci
Poglavlje 4.	Mliječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med
Poglavlje 5.	
05.04.	Crijeva, mokraćni mjehuri i stomaci životinja (osim ribe), cijeli i njihovi dijelovi
05.15.	Proizvodi životinjskog podrijetla, koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz Poglavlja 1. ili Poglavlja 3. neuporabljivi za ljudsku prehranu
Poglavlje 6.	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće
Poglavlje 7.	Jestivo povrće, određeno korijenje i gomolje
Poglavlje 8.	Jestivo voće i orašasti plodovi; kora lubenica ili citričnog voća
Poglavlje 9.	Kava, čaj i začini, osim čaja Maté (Glava 0903)
Poglavlje 10.	Žitarice
Poglavlje 11.	Proizvodi mlinске industrije; slad i škrob; gluten; inulin

Poglavlje 12.	Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana
Poglavlje 13.	
ex 13.03.	Pektin
Poglavlje 15.	
15.01.	Masnoće i druge pročišćene svinjske masnoće; pročišćene masnoće peradi
15.02.	Nepročišćene masnoće goveda, ovaca ili koza; loj (uključujući "premijer džus") koji se dobiva iz ovih masnoća
15.03.	Stearin od svinjske masnoće, oleostearin i lojni stearin; ulje od svinjske masti, oleo-ulje i ulje od loja, nemulgirano, nemiješano niti na drugi način pripremljeno
15.04.	Masti i ulja, riba i morskih sisavaca, pročišćeni ili nepročišćeni
15.07.	Nehlapiva biljna ulja, u tekućem ili krutom stanju, sirova, rafinirana ili pročišćena
15.12.	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla, hidrogenizirani, ali dalje nepripremljeni
15.13.	Margarin, pripravci od masti i druge pripremljene jestive masnoće
15.17.	Ostaci od razlaganja masnih tvari, životinjskih ili biljnih vrsta voska
Poglavlje 16.	Preradevine od mesa, ribe, ljuskavaca ili mekušaca
Poglavlje 17.	
17.01.	Šećer od šećerne trske i šećerne repe u krutom stanju
17.02.	Ostali šećeri, šećerni sirupi; umjetni med (bez obzira je li pomiješan s prirodnim medom); karamelni
17.03.	Melase s ili bez dodatka boje
17.05.	Aromatizirani ili obojeni šećeri, sirupi i melase, ali ne uključujući voćne sokove koji sadrže dodani šećer u bilo kojem omjeru
Poglavlje 18.	
18.01.	Kakao u zmu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
18.02.	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci kakaa
Poglavlje 20.	Proizvodi od povrća, voća i ostalih dijelova biljke
Poglavlje 22.	
22.04.	Mošt od grožđa, u fermentaciji ili s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.05.	Vino od svježeg grožđa; mošt od grožđa s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.07.	Druga fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača i medovina)
ex 22.08.	
ex 22.09.	Etilni alkohol ili neutralni alkohol, bez obzira je li denaturiran, bilo koje jačine, dobiven iz poljoprivrednih proizvoda navedenih u Dodatku I. Ugovora, osim likera i drugih alkoholnih pića i miješanih alkoholnih pripravaka (poznato kao "ekstrakti koncentrata") za proizvodnju pića
ex 22.10.	Ocat i nadomjesci za ocat
Poglavlje 23.	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana
Poglavlje 24.	
24.01.	Nepreradeni duhan, duhanski otpaci
Poglavlje 45.	
45.01.	Pluto prirodno, sirovo, drobljeno, granulirano ili mljeveno; otpaci od pluta
Poglavlje 54.	
54.01.	Lan, sirovi ili preradeni, ali nepredeni; kučina i laneni otpaci (uključujući prede i raščupane tekstilne materijale)
Poglavlje 57.	
57.01.	Konoplja (<i>Cannabis sativa</i>), sirova ili preradivana, ali nepreradena; kučina i otpaci od konoplje (uključujući otpatke od prede i raščupane tekstilne materijale).

године, и на 17. сједници Дома народа, одржаној 15. маја 2008. године, усвојила је

ЗАКОН

О ПОЉОПРИВРЕДИ, ИСХРАНИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

(1) Циљеви овог закона су да утврди:

- оквир за институционалне структуре, надлежности, одговорности, линије извјештавања, прописе, механизме координације, процесе консултација, права, обавезе и спровођење мјера на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ) које су укључене у развој сектора пољопривреде, исхране и руралног развоја;
- оквир и механизме за јачање конкурентности, квалитета пољопривредних и прехрамбених производа, те примјену стандарда који су потребни за остваривање динамичнијег развоја у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја;
- оквир и механизме који су потребни за припрему придруживања и уласка у Европску унију (у даљем тексту: ЕУ) и испуни све обавезе одређене међународним споразумима у вези са сектором пољопривреде, исхране и руралног развоја у БиХ;
- оквир за обезбјеђивање усклађености секторских стратегија и агроекономских политика, посебних мјера за спровођење и процедура за спровођења који су потребни за координиран развој сектора пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ;
- оквирне циљеве сектора пољопривреде исхране и руралног развоја и дефинише оквирне мјере које су потребне за њихово остварење.

(2) Овим законом утврђују се дефиниције термина који ће се користити у секторским прописима, циљеви, принципи, механизми развоја политика у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, структуре и надлежности на свим нивоима власти, структуре и службе институционалне подршке, њихове функције и везе, механизми за мониторинг и евалуацију (праћење и оцјену), те управни и инспекцијски надзор.

Члан 2.

(Обим сектора)

Сектор пољопривреде, исхране и руралног развоја обухвата:

- пољопривреду и исхрану (примарну производњу, прераду и дистрибуцију пољопривредно-прехрамбених производа);
- рурални развој;
- шумарство и производе шумарства (у области интеграција у ЕУ);
- рибарство и рибље производе;
- водопривреду (у сектору пољопривреде и руралног развоја);
- пољопривредну механизацију, опрему и објекте;
- пољопривредно земљиште;
- агросредину;

На основу члана IV 4.a) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 28. сједници Представничког дома, одржаној 29. априла 2008.